

[Erik Eriksen.]

ikke klage over manglende Interesse for sine Synspunkter, aabenbart heller ikke i dette Tilfælde.

Jeg vil indledende gerne have Lov til at sige nogle Ord i Anledning af Ministerens Forelæggelsestale og de saakaldte Beregninger, der knytter sig til hans Forslag. Man kan ikke drage Sammenligninger mellem de Beregninger, der ligger til Grund for det Lovforslag, som gennemførtes i August 1946, og det, der nu foreligger. Forholdet i August 1946 var dette, at jeg dengang bad Driftsbureauet regne ud, hvad Udgiftsstigningen havde været for Landbruget i det sidst forløbne Aar; jeg vil altsaa gerne understrege, at der saaledes ikke var Tale om tænkte Størrelser. Det Beregningsgrundlag, vi havde, vandt Tilslutning baade fra konservativ og fra radikal Side ligesom fra Husmands- og Landboforeningernes Side. Opgaven var derefter den at skaffe Kompensation for de saaledes faktisk forøgede Produktionsomkostninger, der — hvis jeg husker rigtigt, og det tror jeg, jeg gør — beløb sig til 120 Kr. pr. ha. Dette var altsaa Baggrunden for Loven i 1946. — Man vil se, at det er en helt anden Vej end den, Ministeren har fulgt nu; det skal jeg senere vende tilbage til.

Hvad saa angaar Baggrunden for Loven af September 1947, maa jeg henstille, at man mindes den Motivering, der ledsagede Forslaget, og de Udtalelser, jeg dengang fremsatte. Baade Principperne og Indholdet i det Lovforslag adskilte sig jo væsentligt fra de tidligere Love om en Smør- og en Flæskeordning. Jeg gjorde dengang opmærksom paa — og det vil jeg gerne nævne ogsaa i Dag for ligesom at trække Baggrunden op for den Lov, der gælder i Dag, og som Ministeren nu foreslaar afløst af en Lov med andre Principper —, at Udsigterne for Landbrugets Økonomi ikke kunde siges at være lysere. Jeg pegede paa den haarde Vinter, paa Tørken sidste Sommer og videre paa, at Mulighederne for en Forøgelse af Importen af Oliekager ikke var til Stede, og at det derfor meget vel kunde hævdes, at der paa det daværende Tidspunkt var større Grund end før til at yde Statstilskud til at sikre Produktionen af forædlede Landbrugsprodukter en rentabel Pris. Men derefter tilføjede jeg — det vil jeg gerne med

den højtærede Formands Tilladelse citere —:

„Som anført i Bemærkningerne til Lovforslaget er jeg imidlertid af den bestemte Opfattelse, at en Ordning af denne Art for saavel Erhvervet som for Landet som Helhed ikke paa længere Sigt kan anses for forsvarligt. For en sund Erhvervsøkonomi maa det være saadan, at Eksporterhvervet maa klare sig med den Pris, Udlandet vil betale for Værerne. Det maa være den Pris, Udlandet vil betale, der skal regulere Produktionen af Eksportværerne. Ud fra denne Grundbetragtning anser jeg det for principielt uheldigt, at Samfundet i Situationer, hvor en rimelig Rentabilitet af Produktionen ikke kan opnaas gennem Eksportpriserne, for sin egen Skyld tvinges til at sikre Rentabilitet gennem en Garantilov. I Fjor var Situationen imidlertid den, at vi stod over for en allerede afsluttet Englandsaftale, der ikke gav Mulighed for en rentabel Produktion, og derfor var Smør- og Flæskeordningsloven dengang nødvendig. I Aar foreligger den Situation ikke, og Tiden er derfor efter min Mening nu inde til, at Producenterne af disse Varer selv maa overtage Ansvaret for deres Produktionsvilkaar. Det er mig ogsaa en Glæde at kunne konstatere, at Landbrugets Organisationer har givet deres fulde Tilslutning til dette Princip.“

Det var altsaa Motiveringen for den Lov, der gennemførtes i 1947; det er altsaa disse Synspunkter og Motiver, der ligger til Grund for den gældende Lov, medens man nu bryder med disse Principper og Synspunkter.

Der er ingen, der vil bestride, at der kan opstaa abnorme Situationer, hvor disse Principper ikke kan praktiseres, men i Dag kan det gøres med absolut Rimelighed, ogsaa set ud fra et Helhedssynspunkt. Hvis vi tænker os den Mulighed, at Ministeren nu faar sit Forslag ophøjet til Lov, vil der for det første ske dette, at han vil slaa det Princip ihjel, som alle Landmændene igennem deres Organisationer enstemmigt er gaaet ind for. Man kan naturligvis sige, at det betyder ikke meget i Penge; det betyder vel 14³/₄ Mill. Kr. i 1/2 Aar. Det skal jeg nu ikke opholde mig ved, men Tendensen kan ingen tage fejl af, og jeg forstaar egentlig ikke,